

Adaptační program MŠ

Pravidla pro účastníky adaptačního programu:

Osnova:

1. Charakteristika adaptačního programu (AP).
2. Záměr AP.
3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů- ze strany MŠ.
4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů - ze strany zákonných zástupců.
5. Profesionální přístup pedagogických i nepedagogických pracovníků školy
6. Pravidla pro účastníky adaptačního programu

1. Charakteristika adaptačního programu

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově přichozích dětí na prostředí školy.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program (režim). Již při prvních kontaktech s rodiči, při zápisu do MŠ, při informační schůzce, je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace, postupné začleňování jejich dítěte do nového prostředí a usnadnění tak zásadní změny v životě dítěte, čímž je první odloučení od rodiny. Rodičům je tak dána možnost strávit se svým dítětem určenou dobu v mateřské škole. Děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu v MŠ, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné a příjemné. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Abychom omezily nepříjemné pocity na minimum, prochází všechny děti tzv. adaptací. Tato doba „zvykání“ trvá obvykle 6 týdnů. V této době musí dítě vyřešit spoustu úkolů, aby mohlo poprvé v životě zůstat delší dobu samo, bez maminky, jinde než doma a přitom být spokojeno a cítit se bezpečně. Naše mateřská škola má stanovenou tří měsíční zkušební dobu, po kterou by dítě mělo přivyknout a bylo v dostatečné míře adaptováno. Pokud se ani v této době adaptace nezdaří, doporučíme odklad nástupu do MŠ dle situace a ve spolupráci s rodiči. Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací a po konzultaci s pediatrem je doporučen pedagogem odklad docházky do MŠ.

2. Záměr adaptačního programu mateřské školy

- **přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi**, které se připravují na zahájení docházky, dostatečné seznámení se s prostředím, podmínkami vzdělávání, pedagogy a personálem školy
- seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný poradenský a informační servis
- **umožnit dětem**, které budou navštěvovat mateřskou školu **postupně a nenásilně seznámení** s novým prostředím ještě před začátkem docházky
- **adaptační program** naší MŠ je dostatečně **flexibilní** na základě zkušeností předškolních pedagogů, může být individuálně přizpůsoben potřebám jednotlivých dětí.

3. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany MŠ

- než se rozhodnou rodiče pro výběr naší MŠ, mohou využít předem avizovaných pozvání k návštěvě školy (např. při Dni otevřených dveří, divadelních představení konajících se v budově školy, oslav Dne dětí, Slavnostního pasování předškoláků, při pobytu dětí na školní zahradě, nebo po dohodě každý den od 15.00hod. – 16.00hod). Mohou také zavolat do MŠ a domluvit si prohlídku prostor, seznámit se s pracovním kolektivem, účastnit se běžného programu dětí a obdržet informace o životě školy.
- pro rodiče nově přichozích dětí se konají **informativní schůzky** s budoucími učitelkami jejich dětí. Informace a rozhovor je věnován především poznatkům o nových dětech a otázkám rodičů, které je zajímají (odchody, příchody, stravování, denní režim, co dítě potřebuje do MŠ, nadstandardní aktivity školy, připravované akce apod.). Rodiče tak mají možnost s předstihem a tedy pružně reagovat na doporučení a požadavky mateřské školy.
- rodiče jsou seznámeni s webovými stránkami MŠ, kde jsou informováni včas o změnách a novinkách školy (**msvhosteradky.cz**)
- v prvních týdnech školního roku jsou **na pracovišti přítomny obě ped. pracovnice** od ranních hodin, aby nově přichozí osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na obě učitelky si tedy děti zvykají současně
- **matka** nebo jiný blízký člověk **zůstává v mateřské škole** po určitou dobu, hraje si s ním, zapojuje se do činností školy a vnáší tak do nového prostředí podstatnou část prostředí pro dítě důvěrně známé a bezpečné – domova. Adaptační režim se po domluvě s učitelkami může opakovat a postupně zkracovat podle potřeb a přizpůsobení dítěte, vždy po domluvě s rodiči dítěte.

4. Kroky k minimalizaci adaptačních problémů – ze strany zákonných zástupců:

Adaptačním obdobím procházejí s různými pocity i rodiče. Víme, že nám svěřujete do rukou svá sluníčka a pro některé děti je to první odloučení od rodičů. Důvěru si každý musí zasloužit, a tak je to i s naší školkou. Společně uděláme vše pro to, aby jste nabyli jistotu, že je prostředí pro vaše dítě je bezpečné, umožňuje mu rozvíjet se a socializovat se.

Rady :

- **povídejte si s dětmi** o tom, co budou v MŠ dělat, při odchodu se zajímejte o jejich výtvarné práce na nástěnkách, o činnostech, které v průběhu dne proběhly, co se jim líbilo i nelíbilo, Nic nedbejte na to, že zpočátku se objeví introvertní projevy chování - děti se na určitou dobu uzavírají do sebe, hledají v sobě jistoty, které mají z domácího prostředí. Tento stav, kdy děti více přilnou k mamince, jsou na ní více závislé, jsou plačtivé, nebo jsou naopak agresivní, dělají kroky zpět v hygieně, či stolování, v běžných rituálech, mají sníženou schopnost samostatnosti, jsou více pasivní, omezují komunikaci apod., je přechodný. Je důležité si

uvědomit, jak náročná změna v životě dítěte to je. Vaše pomoc je v období adaptace nenahraditelná!

Každý den se na něco těšte, třeba na to, že vám dítě nakreslí obrázek.

Pokud dítě ve školce nemluví, nevádí, pokud doma o školce vypráví, pak vše dobře vnímá, zajímá se o dění, pamatuje si a chce s rodinou zážitky sdílet, jste na dobré cestě k včasné a rychlé adaptaci.

- **rozvrhněte si čas** tak, aby dítě necítilo časový stres, aby bylo v novém prostředí uspokojené

- **vyvarujte se výhrůžek typu** : „*Počkej, až budeš muset chodit do školky!*“

„*Jestli budeš zlobit, půjdeš do školky!*“

osamostatňujte dítě v:

- používání WC

- ve stravovacích návycích (stolování, samo se najíst, odnést si bezpečně nádobí)

- v sebeobslužných návycích (samo se obléknout, umýt)

- vhodně zvolte druh oblečení, obutí (bez tkaniček)

- v objevitelských aktivitách

- pozorování a napodobování okolí

- dorozumívání se s ostatními (dospělými i dětmi)

- prosazování svého přání, názoru, posilování volního úsilí

- učte děti respektovat běžné komunikativní prostředky, jako jsou doporučení, výzva, rada, či přání druhého

- tvořte spolu s dětmi pravidla, dbejte aby je dodržovaly (dospělý stanovuje hranice, dítě je musí respektovat, pokud se Vám nepodaří u dítěte vytvořit návyk „poslechnout“ do tří let, těžko jej to budete učit v 5, 6 letech)

- **dodržování pravidel** – všichni musíme nějaká pravidla a řád v životě dodržovat, záleží na roli, kterou ve svém životě zastáváme, učte tomu i vaše dítě.

Jakmile získá dítě pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, nadchází poslední fáze adaptace tj. zvyknout si na myšlenku, že bude spíkat jinde, než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je potřeba je na jeho zvládnutí dítě dobře připravit. Maminka i paní učitelka budou s dítětem o spaní předem mluvit, vyberou doma vhodnou hračku a pyžamko. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní ve školce těšit. Teprve odchází-li dítě se samozřejmostí do postýlky, spokojeně z ní vstává a odchází si hrát, teprve tehdy můžeme prohlásit, že **adaptace je úspěšně u konce**.

5. Profesionální přístup pracovníků školy – pedagogických i nepedagogických:

Všechny pracovníce školy přistupují k novým dětem empaticky, vždy dodržují etický kodex pracovníků (klidné vystupování, citlivý přístup, vcítění se do nové situace dítěte a rodičů). Pedagogické pracovníce přihlížejí vždy k individuálním potřebám každého dítěte a svým profesionálním přístupem jsou připraveny vám pomoci radou, či podat potřebné informace, které vedou k přirozené adaptaci dítěte v MŠ.

6. Pravidla pro účastníky adaptačního programu

- do MŠ mohou děti pouze zdravé

- rodič i dítě jsou přezuté, dodržují hygienická pravidla

- rodič má nad svým dítětem celou dobu dozor- nenechává dítě samotné! / týká se pouze dětí, které nejsou ještě řádně zapsané v MŠ /

- rodič nezasahuje učitelce do vzdělávacích, ani výchovných aktivit

- rodič se snaží nápodobou výchovných aktivit a dodržování pravidel v MŠ vést své dítě i doma, aby další možná adaptace dítěte v MŠ byla v souladu s dodržováním pravidel soužití naší školy

Monika Florová, ředitelka MŠ